

Mekge menzili

Category: Kitapcy, Poemalar
написано kitapcy | 21 января, 2025
Mekge menzili MEKGE MENZILI

(Pyragynyň ömründen bir pursat)

1. TARAWA

Rebbinälem, ne umman! –
Gülleýir menek-menek,
Bu ak-gara sansyz san
Kömelekmi, kebelek?!

Jyglym tutup ýyglypdyr,
Bir galyp, bir eglipdir,
Hasa içre boglupdyr
Gabak, kirpik, bäbenek!

Ala don, gara mesi,

Ak sakal aglabasy,
Egin dar, syrty ýasy,
Garynlary togalak.

Baga gonan zagmydy,
Daga inen garmydy,
Öňi-ardy barmydy,
Her bogy bir tegelek!

Selle sansañ, sany ýok,
Kelle sansañ, jany ýok,
Bende sansañ, ýany ýok,
Ikiýana aganak...

Peşisi peşmek eýse,
Dert daňyp açmak eýse,
Dilinde «Uçmah!» eýse,
Hüýr-melege emenek!

Göz içre göz gülmüşdir,
Bet işleri kylmyşdyr,
Munda toba gelmişdir,
Atar bolup sapalak.

Hydyry bar, Hyrsy bar,
Jem bolupdyr – hersi bar,
Gurduň goýun dersi bar,
Urup ýatyr hasanak.

Şahymerdan, ýa pirim,
Men-de sugnup ýatyryn.
Keramatyň, hatyryň
Damagynda epenek!

Bir egnimde şeýtanyň,
Bir egnimdw Rahmanyň,
Eňegim iki ýanyň
Gezdi misli hozanak.

Ijaza kyl, galkar men,
Magryp, Maşryk ýeljer men,
Ýaksaň, gökde Ülker men,
Söndürseň – gar, jöwenek.

Gyzyl tende gylça jan,
Guşlar bilen hemzyban,
Ygtyýar kyl, eý umman,
Men bir çete özenek!

Dünýe doly selle-heý,
Her ýeten bir molla-heý,
Gözi şerde – alda-heý,
Altyn-zere kösenek.

...»Ot – bela, ýel, suw – bela
Sowul haýalelpel-a!»...
Çar tarapym mübtela,
Çar tarapym gözenek!

2. HASRAT

Gökden inen gara daş
Ýylmandy lebiň bile.
Adam ogly, bagry baş
Gelip sen kemiň bile...

Üsti düz, asty tereň,
Salgym ki, atar yraň,
Käbe jaýy dörtgyraň,
Bes eýlär tamyn bile.

Muhammetniň öwzary,
Özi ýaşyl, ýer sary...
Hüşür-zekat mukdary
Egsilmez humuň bile.

Arap, türki, parsy sen,
Ýagty jahan ýarsy sen,

Bersem diýip parzy sen,
Ýglypsyň ümüň bilen.

Ýetmiş ýurt, ýedi ülke,
Ýetişer üşbu mülke,
Ýokarda altyn halka
Ümzükdir jemiň bile.

Çillesi ýok, ýazy ýok,
Kerwen ýazar, yzy ýok,
Bagşy geler, sazy ýok,
Garyşar gamyň bile.

Özüň bilmes öz kemiň,
Giň ýerde ýetmez demiň,
Kim tebip tapdy emiň
Säheriň, şamyň bile?!

Ýerde hurma şänigi –
Iki gulak gämigi.
Her kesiň öz şalygy
Ýurt, mekan, kowmuň bile.

Ilimiň toýy-ýasy,
Sen-sen ýürek telwasy,
Köňül guşum ölmäsi
Hyýalyň-hamyň bile.

Bahry-Hazar arasy, –
Gara gözmüň garasy,
Ten hem jiger ýarasy
Özüňde emiň bile.

Gözüm açyp görgenim,
Hem düşek, hem ýorganym,
Käbäm ~ Etrek-Gürgenim! –
Dartar sen demiň bile.

Erenleň ören çagy,

Demligme saldyň bagy,
Söwdügam Soňudagy,
Donumda gumuň bile.

Iki dünýä hemdemiň,
Aýnalbakyň, Zemzemiň
Şildir suwun Damdamyň
Noş kyl tiz... jamyň bile!

3. ÝOLDA – OT BAŞYNYDA

Galandar sen, dakylp bu kerwene,
Gorkyny, terkini çatyp durup sen,
Höwür istäp misli ýiten arwana,
Meň oduma çöpüň atyp durup sen.

Göter mutyg başyň, söýle derdiňi,
Syl ýüzüňden bu pelekniň gerdini,
Bilen ýok dünýäniň öňi-ardyny,
Dogan gözi näge ýutup durup sen?

Omzuňy çapypdyr Dymşyk demiri,
Gözüňni oýupdyr Buhar emiri,
Her çozanda niçeme gül ömüri
Tä goldan galyňçaň kertip durup sen.

Bir barmak ýok gyssaň gylyç-mäşäni,
Sag ýeňiň tirsekden, soluň boşany,
Sakgalyň goýberip, orap peşäni,
Bu gün indi Mekkä ýetip durup sen.

Diýerler ki, döken hapasyn suwap,
Käbä baran hajy kylarmyş togap,
Çyn Mekke – Wyždandyr. Aňa ber jogap! –
Näge daşa dönüp gatyýp durup sen?

Adam ogly eger dünýä gelmese,
Gelenden soň aglamasa, gülmese...
Neýlejek sen munuň hiç bolmasa?

Pikir ummanyna batyp durup sen.

Beýewan içinde niçe ot ýanyr,
Ynsan ot başynda bir-birin tanyr,
Aýp emes golsuza ýugursam hamyr,
Läkin, meniň nanyň itip durup sen.

Şahyr, Käbe. Ýene hem ol alaman
Bu üçiniň baryşganyň dilemen,
Galandar, başyňy gowga sala men,
Arman, ýüzüň duwlap, ýitip durup sen!..

4. EREK DAGYNYŇ BAŞYNYDA

Şükür, erek maýadan Erek daga mündügim,
Suwsuz beýewan söküp, Gulzumlardan gandygym,
Gara daşy ýalaýyp, «Resul!» diýip sundugym,
Arapda, Şamda ýitip, öz ilimde öndügim,
Meger, indi bolup men belahymdan dyndygym.

..Haý-haý, zaňnar, Erekiň daşyn tanyýp ätläwer,
Ýalňyz çykdyň kemerne, hudaýlygyň ýatlawer,
Kemelmedi günähiň, artdy, eýse artlawer,
Zyýaratyň puç oldy, jigeriňi otlawer,
Tersa paýhas-oýumyň körüginde ýandygym.

Eýse alys-ýakyn hem Kábä diýip barypdyr,
Bir tarawa düzülip, bir pire ten beripdir,
Zyýarat tamam olup, ýene jeňe ýörüpdir,
Öz ymmatyn parçalap, golyň baglyýp sürüpdir,
Alty aýlyk argyşy alty pula sandygym!

Bagdat, Basra ilinde, Arabystan çölünde,
Sahawatyn görmedim beg-töräniň golunda,
Kim biler ki näme bar mollasynyň pälinde,
Aýryt-aýryt ýoda kän bir Hudanyň ýolunda,
Bäş wagt doga okap, altysyndan dändigim...

Budur oýny pelekniň, sözle, eýse neýlär sen?

Alyp dowat-galamny, bildigiňi söýlär sen,
Erekden aşak bakyp, düze nazar aýlar sen,
Düzüň-gyryň ýüzünden daýhan oglun saýlar sen,
Suw akytsam goluňa ýeňil bilip kündügam.

Aşyk, alym, derwüş hem tapmaý
tagat-hoşuny,
Köňülde sap-sap düzdi adalatly goşuny...
Kiçik dagda tutup men belent taglym başyny!
Magtymguly, istemen özge iliň guşuny,
Öz başyma täk özüm torguş bolup gondugym!

sentýabr, 1983

Annaberdi AGABAYEW,
Türkmenistanyň Halk ýazyjysy. Poemalar